

Ben Sleumer voelt zich thuis in het Franse land

Aan het einde van het vorige jaar vertrok hij met zijn vrouw naar Frankrijk. Na een paar maanden kijkt Ben Sleumer met plezier terug op zijn werk bij de Raad van kerken Groningen-Drenthe. Op verzoek van de redactie van Onderweg kijkt hij terug en geeft de lezers inzicht in zijn huidige woon-, werk- en leefomgeving.

Het was een interessante tijd, mijn lidmaatschap van de Provinciale Raad van kerken Groningen-Drenthe. De eerste jaren als deelnemer in de raad namens de RK kerk, bisdom Groningen; en tevens als vertegenwoordiger van de Drentse werkgroep: 'Kerken en mensen met een verstandelijke beperking'. Als geestelijk verzorger was ik altijd al oecumenisch ingesteld, nu kon ik ook in de raad een bijdrage leveren. Later werd ik voorzitter van de provinciale raad; voor mij een boeiende en leerzame periode, niet zozeer op het gebied van de oecumene, meer op het terrein van netwerken en contacten in Drenthe en Groningen en ver daarbuiten. Toen mijn vrouw en ik het besluit namen om te verhuizen naar Frankrijk, moest ik uiteraard de raad vaarwel zeggen.

Mooi huis, mooie plek

Precies een jaar geleden vonden we een karakteristiek en vrijstaand huis op een mooie plek in de Ardèche, even buiten het dorp Lamastre. Het heet: Moulin de Margier. De meeste huizen en boerderijen buiten het dorp, hebben geen straatnaam met huisnummer, maar een huisnaam. De postbode weet ons perfect te vinden. De navigator trouwens ook.

Een huis vinden gaat niet vanzelf. Er ging een zoektocht aan vooraf van vele maanden, waarin we de mooiste streken en dorpen van midden, oost en zuid Frankrijk hebben verkend. Begin december zijn we verhuisd, een hachelijk avontuur met twee kleine verhuiswagens en onze camper, want er was veel sneeuw gevallen. Gelukkig waren de wegen droog en kwamen we behouden aan.

We hebben de eerste drie maanden veel aan onze nieuwe woning gewerkt. Het interieur is van donkerbruin naar allerlei tinten wit gegaan. Alles is nu veel lichter en naar onze smaak ingericht. Het voelt echt als óns huis. Intussen had ik in het voorjaar het een en ander gezaaid en geplant in de moestuin, waar we nu nog steeds van eten en genieten.

De lente was overweldigend, met de geurige seringen, de gele brem op de heuvels, de kersenbloesem, de blauwe regen, en allerlei wilde bloemen in onze tuin, waarvan we de namen nog niet kenden.

Contacten

Het was opvallend hoe snel de mensen in het dorp wisten dat er Nederlanders waren komen wonen in Moulin de Margier, zoals ons huis heet. Vroeger was hier een watermolen (1642) , waarvan alleen de schuur overeind is gebleven. Door onze tuin loopt nog een kleine beek, waarin we ons zelf graag onderdompelen tijdens warme zomerdagen en waarmee we de moestuin van water voorzien.

We hebben al vrij vroeg kennis gemaakt met de mensen uit de buurt. In het oosten is er een kasteeltje (chambre d'hôtes) , waar de watermolen eertijds toe behoorde. Ten zuiden van ons woont Yves, de geitenhoeder. In het noorden woont Philippe, timmerman en meubelmaker. In het westen op de heuvel ligt een boerderij met honden die mij hebben gebeten, toen we nietsvermoedend kennis kwamen maken. De wond is geheeld en mijn waakzaamheid vergroot.

Kerken

Lamastre heeft een katholieke en een protestantse gemeenschap, die welwillend met elkaar omgaan en soms samen een oecumenische dienst hebben, zoals op Goede Vrijdag. Vroeger was dat wel anders. De mensen in deze streek en eigenlijk in heel Zuid Frankrijk hebben erg geleden onder de godsdienstoorlogen en twisten. Rond 1550 is de Reformatie doorgedrongen in deze streken. Dan beginnen de conflicten en de wederzijdse plunderingen, totdat het Edict van Nantes in 1598 een voorlopige vrede bevestigt. De Contrareformatie breidt zich in de 17^e eeuw enorm uit, met de oprichting van veel kloosters. Lodewijk XIV vervolgt de protestanten, en herroept in 1685 de Edict van Nantes; de protestantse eredienst wordt verboden. Na dit besluit volgt een ware uittocht van hugenoten naar veiliger landen, zoals Nederland. De consequenties voor de economie zijn desastreus. Armoede alom. Pas in 1787 vaardigt Lodewijk XVI het tolerantie-edict uit en komt er een einde aan de vervolgingen.

We zijn op verkenning geweest in beide kerken. Het kerkgebouw van de protestanten heet hier 'temple' en de kerkdienst heet 'culte'. Het is een kleine gemeenschap met een levendige predikant, 'pasteur'. Jammer genoeg is hij niet altijd beschikbaar. Uiteraard heb ik mij het protestantse liedboek aangeschaft: 'Alléluia' geheten, een mooie uitgave, gedrukt nota bene bij Jongbloed, Heerenveen, Pays-Bas. Psalm 42 kan ik moeiteloos meezingen: 'Comme un cerf

au loin soupire, après le courant des eaux; o Seigneur, je te désire, je t'apelle sans repos....

De katholieke kerk ligt op een heuvel en is vrij oud, maar later geheel gemoderniseerd. Het mooie is eraf. De liturgie is zeer traditioneel en de zang niet sterk. In de katholieke liturgie- en liedbundel staan helaas alleen teksten, geen bladmuziek. Ook hier een aantal bekende gezangen, met name uit het Gregoriaans.

De streek

De Ardèche is het dunst bevolkte departement van Frankrijk en is met haar vele bergen en bossen een beschermd natuurpark. De streek hier kent talloze makkelijke en moeilijke wandelroutes over heuvels en dalen langs boomgaarden met kersen, pruimen, appels, abrikozen en druiven. Afgewisseld met wat weilanden en soms een akkerveld met maïs. We hebben al heel wat tochten gemaakt en onderweg van alles geproefd. De kersenroute had eerst onze belangstelling, maar nu in het najaar nemen we bij voorkeur de appel-en-peren-randonnée. Wij blijven graag gezond.

Frankrijk is ook het land van de 'Brocante' en 'Vide-grenier' (= zolder opruimen). Elke zondag is er in de wijde omgeving wel zoiets. En wij speuren al die rommelmarkten af, op zoek naar mooie spullen voor niet te veel geld.

Bezoek

We hebben geen gebrek aan belangstelling. Om te beginnen de vele Nederlanders die in deze streek een klein vakantiehuisje hebben. Ze stoppen even bij ons huis om kennis te maken of we treffen hen op de wekelijkse dinsdagmarkt in het dorp.

Verder hebben we de heel lange zomer elke week wel bezoek gehad van familie en vrienden uit Nederland. Begrijpelijk dat wij geen heimwee hebben.

Met als gelukkig en voortreffelijk hoogtepunt de komst van onze drie dochters: Hanna uit Stockholm, Mirjam uit Nieuw Zeeland, en Sofie uit Amsterdam. We waren weer even compleet.

Plannen

Er gaat nog van alles gebeuren. De schuur naast ons huis gaan we verbouwen. Dat moet straks ons woonhuis worden. En ons huidige verblijf wordt dan ingericht voor gasten: familie, vrienden, pelgrims, en vooral voor mensen die

van rust en ruimte houden en graag wandelen. De werkzaamheden beginnen in november.

Dan hebben we nog een grote schuur, verderop in de tuin, waar vroeger de watermolen was. Die ruimte leent zich goed voor kleinschalig toneel, exposities, workshops op elk gebied. LUNA, de Nederlandse theatergroep van Marij, waar ze tien jaar lang regisseur van was, is hier een week te gast geweest. In die week hebben ze een toneelvoorstelling gemaakt, deels in het Frans, deels in het Nederlands gesproken. Met zang en muziek, onder leiding van Hanna, onze dochter. Het is een mooie voorstelling geworden, van ruim drie kwartier. We hadden 35 mensen als publiek, ook veel Fransen uit de buurt en natuurlijk de vorige eigenaar van ons huis. Er kwam zelfs een artikel in het streekblad. 'Une nouvelle vie pour Moulin de Margier' stond er boven.

We zitten niet stil. Bovendien willen we onze taalvaardigheid verbeteren. De Fransen hier zijn heel vriendelijk en welwillend, maar praten nog al snel. Misschien lukt het mij dan om volgend jaar een gedicht in het Frans te schrijven. Deze is geboren in de lente:

Lente

*De kolwitzia bloeit, de brem te meer,
de lelietjes van dalen,
een Robin nestelt in de holle rots,
haar lied kan zich herhalen.*

*Een zwaluw scheert over ons huis,
de koekoek wil niet wijken,
en in de late schemering
gaat uil zijn jachtgebied bepalen.*

*Als lente zo intens ontwaakt,
uitbundig geurend mij omringt,
omarmt mij mijn geliefde.*

*Een mier zoekt zich een weg naar huis,
voor mij begint een nieuwe reis,
ik nestel in de liefde.*